

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ 10 СТ.

ЕДИНЪ БРОЙ 10 СТ.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЕЛНИКЪ, СРѢДА И ПЕТЪКЪ

№ 16

ВАБАДАГЪ

Абонаментътъ за България: 7 лв. шестмесечно, за отграницето: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всячко що се отнася до администрацията се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Вабадагъ. Ръкописи назадъ не се връщатъ.

10 августъ 1913 год. — Денътъ на Царя-Освободителъ. — Ромънскитѣ претенции върху Добруджа. — Историческото значение на Манасевия ръкописъ. — Празникътъ на Възшедствието въ Добруджа. — Ромънскиятъ дворъ въ Ростовъ на Донъ.

Авт. Ворзиковъ

10 августъ 1913 год.

Една дата, която буди горчиви спомени въ душата на всеки добъръ българинъ. Тя е датата на балканското уюпомярчане, наречено Букурешки договоръ. Прѣди четири години на този денъ алчността, завистта и политическото късогледство на сърби, гърци и ромъни и грубогеогистичнитѣ домогвания на великитѣ сили, които сега най-много плачатъ за правата и свободитѣ на малкитѣ народи, унищожиха всяка възможностъ за мирно споразумѣние и сътрудничество на балканскитѣ държавици и създадоха условията, които родиша днешнитѣ стресения на Балканитѣ.

Принципътъ на националнитѣ, въ името на който бѣ обявена войната отъ 1912 година бѣ погасилъ и замѣненъ съ повониздрената формула за „балканското равновѣсие“, задъ която аличитѣ за български земи балкански народи скриваха своитѣ грабителски анегдоти. България, която понесе най-голямата тежестъ на Балканската война, бѣ онеправдана и унижена. Плодоветѣ на нейнитѣ побѣди бѣха унищожени. Правото за обединение на българското племе бѣ отречено. И отричайки го, теоритѣ на Букурешкия договоръ косвено отречеа и правото за обединение на своитѣ народи. Но въ 1913 год. тѣ не искаха да видятъ и разбератъ това. Алчността и надпрѣварвалпята за хегемония на Балканитѣ бѣха помрачили разумитѣ и съвѣститѣ. Забравилъ легитимнитѣ аспирации и идеали на своитѣ народи, съюзътъ на грабителитѣ злорадствувахе, че отъ Букурешкия договоръ е създадъ една присада и един окови за България. Тѣ искаха да я видятъ унила, отчаяна, немощна, колѣнитѣ прѣдъ тѣхната воля. За щастие, надеждитѣ имъ не се оправдаха.

Днешнитѣ събития показаха дори и на слѣдитѣ, че дълото отъ 10 августъ 1913 година въ сжкностъ бѣ присада и окови за неговитѣ автори. Творцитѣ на прословутото „балканско равновѣсие“ бѣха принудени отъ логиката на тия събития да искатъ въ името на принциптѣ, които прѣди четири години надхенно погасиха, съдѣйствието на България, за да осмъществятъ народнитѣ си идеали. Врѣмето на българския политически сантиментализъмъ, обаче, бѣ безвъзвратно минало.

Букурешкиятъ договоръ прѣдопрѣдѣли мѣстото, поведението и ролята на България въ голѣмата свѣтловна трагедия. Той ъ носочи повн пактиа и срѣдства за разрешаването на македонския въпросъ, възлѣлъ вече въ вайострата си фаза. Покрай него той въздигна и постави за разрешенне въ пълната му ширина и рѣзкостъ и добруджанския въпросъ, прѣвѣлчаванъ толкова години срѣщу кѣвата на искрено желанието отъ българския народъ приятелство и разбирателство съ отбѣждунавския съсѣдъ. Разбойничкото заграбване на южна Добруджа, въ които не живѣеше ни единъ ромънякъ, и драконовскитѣ постановления на Букурешкия договоръ, съ които се повеляваше на България да слобри старитѣ укрѣпителни постройки при Русе и Шуменъ, не оставаха вече никакво съмнѣние доря у най-голѣмитѣ оптимити върху бжденитѣ намѣрения на Ромъниа.

Безчовѣкнитѣ издевателства, който всеки денъ сърби и гърци втреха въ поробена Македония, подъ покровителството и при защитата на силитѣ отъ Съглашенето, нескриването желание на Сърбия да про-

стре при първия удобенъ случай границата си до Бюстендилъ, София и Гдинъ, намѣренитѣ на Гърция да заграби южна Тракия и да достигне до Цариградъ, пахалнитѣ закѣли, отправени непрѣстанно отъ Българъ и Атина, надѣвнитѣ отказъ да се ревизира несправедливото дѣло, извършено въ Букурешъ, — всичко това недвусмислено опрѣдѣлише линията на поведението, която България трѣбваше да си избере. Само найвни политизи и късогледни дипломати можеха да вѣрватъ и допускатъ, че слѣдъ всички тия обстоятелства българскиятъ народъ може да подаде ръка за сътрудничество на рѣшитѣ, които въ 1913 г. го ограбиха и които се тѣмѣха за новъ грабежъ. Законовитѣ интереси, честта и достойнството на България ъ наложиа да отблъсне тѣя рѣдѣ и въ рѣшителния моментъ да издигне своя мечъ, за да ги отсѣче. Последнитѣ отъ повеленото ѣ сж вече известни. Сърбия, която бѣ замечала да стага велика чръвъ заграбване на български земи, нели въ своя политически гробъ Гърция на Венизелоса, която се тѣмѣше да стане наследница на Византийската империя, е безволна играчка въ рѣдитѣ на съглашенекитѣ агенти. Ромъниа, която целеше да сѣ присвои хегемонията на Балканитѣ, прѣживѣва последнитѣ часове на своята агония. Българскитѣ побѣдоносни знамена плъщятъ въ долината на Моравя и Черня, при Охридъ, Кавала и Дунавскитѣ устия.

Четвъртата годишнина на Букурешкия договоръ го заваря разкъсанъ и стѣжкитѣ. Правдата, която извѣла не е прѣставила въпрѣки мѣчкия прѣградя да се прослѣва въ ходъ на историческитѣ събития, днесъ съ неужельна стрелостъ и пълнодогностъ изпльвава присадата, която сърби, гърци и ромъни сами си подиксаха на 10 августъ 1913 година

ДЕНЪТЪ НА ЦАРЯ ОСВОБОДИТЕЛЪ

(Изъ позива на тричленната комисия въ гр. Вабадагъ)

Въ срѣда, на 15 августъ т. г., се навршватъ 30 години отъ възшедствието на българския прѣстолъ на Негово Величество Царь Фердинандъ I Божата, верѣдъ която владиятъ принцъ Саксѣ Кобургъ-Готска прие да ръководи съдбинитѣ на българския народъ, бѣ бурна и никакъ не общавахе спокойни дни на бжданския владѣтель.

Надаренъ обаче съ свала воля и енергия, съ бистъръ и прозорливъ умъ, той изучи народа, който му повърваше съдбинитѣ си, бързо откри чуднитѣ му качества, оцѣни способноститѣ му, които при умѣло направляване могатъ да му обезпечатъ свѣтло бждаше и прие прѣдлаганата корона.

Цѣли 30 години отъ тогава! Горчива дни имъ да прѣживѣе владиятъ князь въ новото си Отечество, забикелено отъ народи завистливи и некадърни да се издигнатъ на плешитѣ си. Завинаха се дни бурни, заплѣтоха се козни, които заплашваха да задушатъ едва спечелената свобода.

Но владиятъ владѣтель не трепна, не се отчая.

Чувствайки силата на своя народъ, съ пълно съзнание въ неговата права кауза, той зароботи съ още по голѣма енергия за вѣтрѣнитѣ закрѣпване на страната и съ рѣдка вѣщна спечели благосклонното внимание на великитѣ европейски сили и обузда подлѣтъ и алчни съсѣди.

Българскиятъ корабъ залуна смѣло и увѣрено изъ бурното море, направляванъ отъ младитѣ, но опитенъ вече кормчиа.

Силоти се българскиятъ народъ, привърза се силно къмъ своя господарь и подъ неговото иждро ръководство въ продължение на 25 години направи чудеса въ пакти, на културата, извоюва си изрестенно мѣсто въ политическо и економическо отношение на Балканския полуостровъ, а заедно съ това възбуди още по силно завистта и страха на покравенитѣ си съсѣди.

Богъ възнагради иждри Царь съ вѣчната признателностъ и обичта на българския народъ.

Но този миролюбивъ Царь не се остави уносенъ на висотата, до която бѣ стигналъ; той не съето завършена своята мисия; зароботи той съ още по голѣмо усилне за завѣтната мечта на всеки българинъ, за националното обединение на цѣлия български народъ.

Съдбата, обаче, бѣ стрѣдила дѣя на тежко изпитание прѣвъ 1913 год. за България. Българскитѣ народъ трѣбваше да взрне горчивата чама, за да разбере какво господарство канва безпощадна подлостъ криватъ въ душитѣ си неговитѣ слобди.

Но не можа това нещастие да сломи свободния духъ; не отчая отъ Царя българския Царь, който сви аплето за по благоприятни дни и напрѣгна всички сили да подготви условията за вѣтержестуването на правата българска кауза.

Богъ благослови това начинание, силоти цѣлия народъ около своя любимъ господарь, вѣдѣна сила и мощъ на войскитѣ му и съ поддрѣпата на съюзницитѣ постигна се тѣй дълго желѣния бжтъ.

Добруджа е днесъ свободна; нашата българска, Добруджа отърси оковитѣ си, тя свободно дыша и високо изявява правата си за присѣдиняване къмъ общото Отечество, високо манифестира любовта и прѣданността си къмъ България, къмъ своя Царь, царь освободителъ.

Военни новини.

Македонски фронтъ, 12 VIII. По цѣлия фронтъ слабъ артилерийски огънъ, малко по оживенъ южно отъ Дойранъ. По источния брѣгъ на Вардара едно неприятелско разузнавателно отдѣление бѣше прогонено съ огънъ. На различни мѣста отъ фронта дѣйствиия на разузнавателни части.

Въ завоя на Черна, отъ врѣме на врѣме, оживенъ артилерийски и миновъ огънъ. Източно отъ Черна, южно отъ Градничина, едно неприятелско разузнавателно отдѣление бѣше отбито съ рѣчни бомби. По Добро поле и южно отъ Дойранъ, доста силенъ артилерийски огънъ.

Добруджански фронтъ 12 VIII. При Махмудия пушела прѣстрѣлка. При Тулча умѣренъ артилерийски огънъ. При Исакча отдѣлни артилерийски изстрѣлки.

Ромънски фронтъ, 12 VIII. При Исакча и при Галацъ рѣдкитѣ артилерийски огънъ. Западно отъ Исакча единъ неприятелски иждотенъ изходъ на лодки се опита да слѣзе на нашия брѣгъ, но бѣше прогоненъ съ огънъ.

Въ западна Молдова ни се отдаде, въпрѣки силното неприятелско съпротивление, при което на много пакти съ атакитѣ си неприятелтѣ ни притѣскаше, нашиятѣ изпитани части да разширятъ фронта си южно отъ долината Трогожъ.

Упорито зацѣпаваното отъ неприятели село Паичеу биде заето чръвъ туркъ. Последнитѣ атаки на

русия и ромънитъ въ съединитъ участии на нашия фронтъ бѣха напредно. Всички бѣха осуетени съ голѣми за тѣхъ загуби. По долгото течение на р. Серетъ артилерийската дѣятелностъ бѣше оживена. Нѣколко неприятелски атаки между устието на р. Бузау и р. Дунавъ бидоха отбити.

Сраженията сѣверно отъ Фокшани продължаватъ. Между р. Серетъ и ж. н. линия къмъ Аднеуде и вчера русия и ромънитъ атакуваха съ голѣми сили нашитъ линии. Пито една-две земя не загубихме. Занадго отъ ж. н. линии неприятелътъ биде отбитъ съ бой отъ германскитъ части и избѣскавъ къмъ сѣверъ и сѣверо-западъ, гдѣто прѣтърнѣ голѣми кървави загуба. Отъ 6 августъ до сега по този боевъ театръ сме изели 130 офицери и по вече отъ 6650 плѣнника, 16 оръдия и 61 картечици. Отъ р. Серетъ чакъ до Дунава артилерийската дѣятелностъ се значително засили, отъ колкото прѣвъ миналитъ дни. При устието на р. Бузау отбихме една руска атака.

14.VIII. При Панчеу се дойде до нови бойове, при които неприятелътъ поди безуспѣшно атаки и повнесе най-тежки загуби. Между долнитъ Сузита и Пунта нашитъ части избѣскаха ожесточено съпротивляющия се неприятелъ къмъ сѣверонтокъ. По протежението на Долния Серетъ бойовете се развиха въ наша полза, при които взехме плѣнници и плячка. Въ дѣлата на р. Дунавъ артилерийската дѣятелностъ се оживява.

Неприятелътъ се оттегли поради нашитъ атаки въ дѣлътъ на планинитъ между Тротушъ, Пунта и Серетъ.

Руски фронтъ, 12 VIII. Южно отъ долината Тротуль германскитъ и австро-унгарски дивизии зеха позицитъ по височинитъ и селото Бречески. Срѣщу нашитъ напредващи части южно отъ долината Ойтосъ неприятелътъ въра въ бол прѣсни сили, които подновиха ожесточенитъ контра атаки, но безъ всѣкаквъ успѣхъ и съ голѣми за тѣхъ кървави загуби.

Английски фронтъ, 14 VIII. Въ Артуа бойната дѣйностъ навсѣкдѣ се повиши; особено пѣкъ отъ двѣтѣ страни на Лесъ и на Скарпъ; на този фронтъ осуетихме нѣколко английски нападения. При едно прѣхриплетие на Саксонскитъ и Баварскитъ шурмующи отдѣления при Нефъ-Патрель взехме едно голѣмо количество португалци въ плѣнъ.

Французки фронтъ, 14 VIII. По фронта на р. Ена и въ западна Шампания артилерийскитъ бой се засили. При Кронлетъ, южно отъ Норава, французитъ атакуваха на два пѣти заетитъ отъ насъ на 10 VIII позици, но безъ успѣхъ. На сѣверния фронтъ отъ Вердонъ артилерийскитъ на двѣтѣ страни се обстрѣлаха съ непаметливи прѣбѣжавия прѣвъ цѣлия денъ. Огънятъ се постепено усилива. Французитъ оставиха въ тия участци силни части, особено бѣха засилили артилерията си.

Турски фронтъ, 14 VIII. Въ Персия нашитъ войски вързатъ напредъ на дѣсно отъ Воне. На Кавказкия фронтъ едно неприятелско патраузно нападение отъ 32 челоува прѣдприе нападение срѣщу нашитъ постове. Ние отъ това отдѣление убихме 15 души, а останалитъ се разбѣгаха. На пѣкои мѣста по фронта слабъ пѣхотенъ и артилерийски огънь.

Потопени параходи, 14 VIII. Отъ една германска подводница въ Виска и Атлантическия океанъ бидоха потопени 25,000 тона параходи. Между потопенитъ параходи се намира и голѣмиятъ тежко въоръженъ параходъ „Омайкъ“, 1000 тона. Също и единъ неизвѣстенъ търсовски параходъ. Тия двата парахода били патоварени съ мунации съ курсъ на пътуване къмъ Изтокъ.

Т. Ражджиевъ

Ромънитъ и претенцитъ имъ върху Добруджа
(Изъ едно писмо до редакцията)

Ромънитъ, за да заблудятъ общественото мѣние въ Европа, извърватъ по единъ най-непростителенъ начинъ историческитъ факти да доказватъ, че тѣхнитъ права надъ Добруджа сѣ по-голѣми отъ нашитъ. Статийтъ и брошуратъ на нашия съотечественникъ Фениксъ, обаче, както и редъ други статии, печатани въ „Добруджа“, идатъ тѣкмо напредъ да опровергаватъ тѣхнитъ неоснователни претенции, непочиващи на никаква историческа почва.

И наистина, чудно противорѣчиви сѣ мѣсията на ромънскитъ държавници и учени досежно Добруджа. До като въ 1878 година отъ една страна се е водила усилена борба между тѣхъ, дали да прерашатъ, или не Добруджа като компенсация за отстъпване Бесарабия на Русия, отъ друга — днесъ виждаме, че други се стремятъ съ фалшифициране на историческитъ факти и статистиката на националността да доказватъ, че въ Добруджа живиятъ повече ромъни, отколкото българи и други националности. Но нито единъ ромънинецъ не е излъзълъ до сега съ фактъ отъ най-новата история да докаже основателността на тѣхнитъ претенции. Дѣйствително, слѣдъ почвата на Палеяната история, слѣдъ колкото се почна нашето възраждане, навсѣкдѣ почнаха изъ нашето отечество да се откриватъ български училища, да се строятъ български църкви, да се основаватъ читалища и други културни институти. Нашата Добруджа не е заемала послѣднѣто мѣсто въ това отношение. Нашитъ бащи, дѣди и прадеди тамъ сѣ залюбили усърдно и трѣскаво за такава една народополезна дѣйностъ. Въ всички градове и повечето села въ Добруджа сѣ били открити български училища, църкви, читалища и други дружества, остатъци отъ които още се намиратъ, при всичко че прѣвъ 38 годишното неопосимомо ромънско управление българскитъ елементъ и духъ е билъ най-жестокото прѣслѣдванъ. Но могатъ ли да ни посочатъ ромънитъ, колко свои училища сѣ открили, колко църкви сѣ построили и колко читалища и други дружества сѣ открили въ Добруджа до прѣди 14 ноемврий 1878 година? Това не могатъ да сторятъ, защото нѣматъ таквъ актъ.

Не е само културно-просвѣтителната дѣйностъ на нашитъ народни дѣйци, която прави впечатление. Има и други обстоятелства, които правятъ по-силно впечатление и говорятъ само въ наша полза. Когато революционниятъ духъ на нашия българинъ-робъ се прояви въ редъ възстания, ние виждаме, че мнозина революционери, като Лески, Караджата, попъ Харитонъ и други сѣ намѣрили широко поле за дѣйностъ. Колко ромънски революционери сѣ се подвизали тогава въ Добруджа? Колко тѣхни дѣйци сѣ искали свободата на Добруджа?

Когато турското правителство, само нѣколко години прѣди руско-турската война, се съгласи да се учрѣди самостоятелна българска църква съ управителство тѣло Българска Екзархия, издаде султански ферманъ, въ който избронъ всички вилаети и области, които ще влизатъ въ тая екзархия, като населени съ българи, навсѣкдѣ не се споменуваше за нѣкакви ромъни и изъ тогавашната поробена България, заедно съ цѣла Добруджа. Когато слѣдъ това, нѣколко години по-късно, същото турско правителство се убѣди, че не е достатъчно само учрѣдяване на Българска Екзархия, е необходимо да се дадатъ и извѣсти политически права на българитъ, издаде другъ ферманъ, въ който изброяваше всички вилаети и области, които ще се ползватъ съ тия права, обемащи и цѣла Добруджа, въ които бѣ извѣстено, че живѣятъ българи, но дума не е ставало за нѣкакви несществуващи ромъни тамъ.

Малко по-късно, когато вече ромънитъ се намѣ-

риха прѣдъ свършения фактъ съ рѣшенето на Берлинския конгресъ и на 14 ноемврий 1878 г. бившиятъ ромънски кралъ Каролъ издаде своя манифестъ къмъ жителитъ на Добруджа, навсѣкдѣ не споменуваше за съществуващото на ромъни тамъ. Едва слѣдъ това се почна откриването на ромъни въ чисто българскитъ села, като изкарваха за ромъни всички ония българи, които на сънъ поше недопушаха, че ще ги считатъ за ромъни. И слѣдъ това виждаме систематичното фалшифициране статистиката за националността. Макарь че ромънскитъ управници се бѣха залюбили по една строго опредѣлена система да колонизиратъ Добруджа съ тѣхни ромъни, прѣдметно отъ Трансилвания и Бесарабия, съ цѣлъ да прѣвпнатъ българскитъ елементъ, усилията имъ не дадоха оня резултатъ, който очакваха. Ромънскитъ управници продължаваха да се по добѣриватъ на добруджанското население и не му даваха всички ония права, които ромънската ограничена конституция даваше на населението въ Ромъния, при всичко че кралъ Каролъ декларираше въ свои манифестъ, писанъ и на български, че ще се дадатъ такива права. Едва нѣколко години прѣди сегашната война тѣ се опитаха да сторятъ това, но по таквъ начинъ, че българскитъ елементъ бѣ ограниченъ и справедливо може да се каже, че не получи пакъ никакви права. И смѣшно е, наистина, да владѣешъ една областъ, да я прокламирашъ съ редъ софизми за своя, а въ сщщото време фактически да я считаешъ за не своя! Това може да биде само въ Ромъния.

Независимо отъ това нашитъ неприятели ромънитъ, вмѣсто да се засрамятъ отъ извършеното въ Добруджа, прѣвъ 1913 година, въ своето си безсрамие отидоха още по-далечъ, като ни откраднаха и останалата частъ отъ южна Добруджа, която бѣ подъ българска властъ и въ която не живѣеше нито единъ ромънинецъ. И тамъ видѣхме тѣхната култура! Една безпристрастна европейска аптека напълно ще установи всички изпадания, на каквито сѣ способни ромънитъ.

Но не се гаси негасимото! Добруджа сѣ запази своя националенъ колоритъ и днесъ, благодарение на орѣжието на българския войникъ, наредъ съ това на нашитъ съюзници, се радва на оная свобода, на която се радваха всички българи отъ свободна България. Днесъ всичко българско въ Добруджа е убѣдено, че нищо не е въ състояние да го отдѣли отъ цѣлокупното наше обединено отечество, за което сѣ дадени не малко жертви. Не сѣ разни Венделовци, Думбовци и други неотговорни фактори, орѣдия на сръбския шовинизмъ и тоя на влашката олигархия, а българскитъ войникъ е, който е въ правото да си каже думата. Ако ромънитъ се нуждаятъ отъ излазъ на море, нека тѣхната съюзница имъ отстъпи Бесарабия, за завладяването на която прѣвъ 1878 г. послужи Добруджа като разменива монета.

Прочее, да живѣе свободна Добруджа, обединена съ цѣлокупното наше отечество — България!

24.VII.1917 г. Ватолски фронтъ.

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Нѣма прѣговори съ Ромъния. Берлинъ. Разни германски вѣстници възпроизведоха една телеграма на софийския кореспондентъ на „Кьолнше Цайтунгъ“, споредъ която ромънскитъ държавни мъже г. г. Маргиломанъ и Карпъ замислиха за Виена и Берлинъ. Както се научаваме отъ компетентно мѣсто, това извѣстие не отговори на истината. Както Маргиломанъ тѣй и Карпъ сѣ по настоящемъ въ Ромъния. И двамата нѣмалъ намѣрени да отиватъ въ Австрия и Германия.

Ромънскитъ дворъ въ Ростовъ. Съобщение на Петроградската телеграфна агенция. Комисарътъ на врѣмешното правителство въ Ростовъ на Доиъ е пат-

Л. Г. Поповъ

Историческото значение на Манасиевата рѣкописъ

Слѣдъ първата и втората дописки, печатани въ „Добруджа“ брой 14 и 15, напълно ясно стана сега за всички, какъ е станала кражбата на Манасиевата рѣкописъ отъ ромънския професоръ Ионъ Богданъ. Това било доста отдавна, прѣвъ 1895 год., извършено по начинъ, който добръ характеризира ромънитъ въ лицето на тѣхнитъ най-културни и интелигентни прѣдставители, тѣхната наглостъ и алчностъ да притежаватъ чужди цѣности, да укриватъ и злоупотребяватъ въ историята съ чуждитъ рѣкописи и наметници на единъ народъ, комуто тѣ гвърдѣ много дължатъ културно и политически.

Обаче, ние малко знаемъ, какво именно прѣдставлява този толкова извѣстенъ вече Манасиевъ рѣкописъ, съ какво е цѣнонъ той за насъ и защо трѣбва да настояваме енергично за неговото повръщане. Тукъ съ малко думи ще укажа на историята и значението на другитъ два Манасиеви рѣкописи, които сѣ извѣстни и познати до сега. Отъ това можемъ да правимъ заключеніе и за изгубения исторически наметникъ.

Отъ Търновскитъ царе на второто българско

царство Ионаъ Александъръ (1331 — 1371) минава за най-голѣмиятъ любитель и покровител на книжничата. Послѣдната въ негово врѣме е добила таквъ пѣнивалъ и рѣдко вижданъ слѣдъ „златния вѣкъ на Симеона“ разцвѣтъ, обогатила се съ толкова много прѣводни (повечето византийски) и домашни съчинения, исторически и лѣтописни, че съ право пѣкои виждатъ въ лицето на царъ Ионаъ Александъръ единъ отъ политическото и материално издигане на България. По заповѣдъ и желание на Ионаъ Александра българскитъ книжовници съставили на два пѣти сборници отъ прѣводни и оригинални статии и съчинения отъ най-разнообразенъ характеръ. Тавина били сборницитъ отъ 1345 и 1348 г. За насъ е важенъ първиятъ отъ тѣхъ, съставенъ отъ 15 разни съчинения съ богословско, историческо и поучително съдържане, между които се намира и прѣвода на Манасиевата лѣтописъ.

Хрониката на Константинъ Манасий (византийски лѣтописецъ, живѣлъ прѣвъ XII в. въ врѣмето на императора Мануилъ Комненъ) била написана въ стихотворна рѣчь; тя започва отъ самото създаване на сѣлта и тече до срѣдата отъ царуването на виз. им. Никифоръ Вотаниятъ (1801 г.). Самата хроника, като поетическо творение, е лоша, а като лѣтописецъ, оригиналенъ трудъ нѣма особена цѣна, защото историческиятъ материалъ, който тя изнася, ни е извѣстенъ отъ по-старитъ византийски лѣтописци, отъ които се е пол-

зувалъ Манасий. Така щото той не казва нѣщо ново. Но тя е интересна въ друго отношение.

Сборникътъ, съставенъ по желанието на царъ Ионаъ Александъръ отъ 1345 г. — както казахъ — включва въ себе си стихотворната хроника на Манасий, прѣведена отъ гърци на старо-български. Този сборникъ се намира въ Московската синодална библиотека и отъ неговия прѣводъ на хрониката е направенъ прѣвъ третата четвъртъ на XIV в. новъ прѣписъ, който се нарича по настоящемъ въ Ватиканската библиотека, Римъ. И прѣводътъ и прѣписътъ отъ прѣвода сѣ работи на двѣ различни рѣдѣ и датиратъ отъ двѣ различни, но близки моменти отъ царуването на ученолюбивия царъ. Отъ тѣзи рѣкописни наметници можемъ да извѣдѣмъ цѣния и поучителни свѣдѣния досежно формиитъ, езика на тогавашната книжница, както и досежно политическото положение на България тѣкмо въ надвечерето на своето падане. За послѣдното чернимъ свѣдѣния отъ лѣтописнитъ бѣлѣжки, които изпѣстрюватъ и изобилствуватъ въ рѣкописитъ. Особено прѣписватъ въ Ватиканския прѣписъ не се е придръжалъ строго и неуклоно о оригинала, а е измѣнявалъ, прѣвръщавалъ послѣдния, допълнялъ и освѣтлявалъ го е съ обидни лѣтописни бѣлѣжки, които за днешната наша история прѣдставляватъ особена цѣностъ. Московскитъ рѣкописъ не е тѣй цѣпенъ и интересенъ, както Ватиканскитъ, и за това тукъ ще разгледамъ само послѣдния. Ватиканскитъ рѣкописъ прѣдставлява цѣлъ томъ

зарелъ да се освободи отъ правителството, дали е възможно да се настанитъ въ Ростовъ ромънскиятъ дворъ и правителството.

Французинтъ социалисти отиватъ въ „токхолмъ“. Парижъ. Слѣдѣние на агенцията „Хавасъ“. Делегатитъ на социалистическата партия приеха една декларация, въ която се казва че французската социалистическа партия отива въ Стокхолмъ за да се изкаже тамъ, че само зачитането на международното право, зачитането на договора, както и задължението за въ бъдеще всички спорове да се подчиняватъ на присъдата на народитъ, могатъ да доведатъ единъ приемливъ миръ. Партията отива въ Стокхолмъ за да покани всички социалисти да осъдятъ отговоритъ за извършенитъ политически дѣйствиа въ началото на войната правителства, и да се изкажатъ противъ правителствата за да се съкрати войната, като се запази честта и живота на народитъ. Соц. искатъ щото противоставитъ се за това правителства, да бъдатъ принудени да заявятъ дали са готови да повърнатъ териториитъ, нѣщо което се повелява отъ международното право, и да кажатъ дали иматъ намѣрене да се основаватъ на военната карта, за да добавятъ до миръ.

Революция ли? Бернъ. Французката граница биде напълно затворена въ сѣбота на полунощъ. „Бернеръ Тагблатъ“ като коментира събитията въ Франция пише: Причинитъ за пълното затваряне на французката граница не са известни. Натегнатостта въ политическото положение е била насочена въ послѣднитъ дни противъ Поанкаре. Силнитъ нападки на Клемансо въ дѣятелностъ са насочени противъ прѣдседателя. Ос-

тателитъ на адмиралъ Лаказъ и на Дени Кошенъ засили опозицията противъ Поанкаре. Даже и групата на индустриалцитъ металургисти, които на прѣмето спомога за издигането на Поанкаре, принудила министра на морината да подаде оставката си, тъй като послѣднитъ, прѣдъ видъ постигнатитъ отъ полководната война резултати, не искалъ да се произнесе въ полза на исканитъ отъ тѣзи индустриалци кредити за построѣката на голѣми военни параходи. Всички тѣзи сериозни политически сътресения са извикале прѣдседателската криза.

Изпраздуването на Басарабия. „Руская волн“ съобщава за изпразването на Басарабия. Щабътъ на военната областъ обнародва една прокламация, въ която прокламация опровергава злонамѣренитъ тревожни слухове, относящи се до прѣдстоителото изпразване на Одеса.

Английскитъ работници за Стокхолмската конференция. „Райлеръ“. Министъръ Хендерсонъ подаде оставката си. Конференцията на работническитъ делегати рѣши съ голѣма болшинство да изпрати делегати въ Стокхолмъ. Резолюцията биде гласувана съ 1,846,000 гласа противъ 550,000.

Послѣдница отъ разривнето на германск. канцлеръ. „Бернеръ Тагблатъ“ се научава отъ Парижъ, че прѣдседателтъ на Републиката, Поанкаре, е съобщилъ на Рибо, че възнамѣряла да подаде оставката си. Рибо помолилъ прѣдседателя да отложи този въпросъ до свиване на камарата.

Празникътъ на Възшедствието въ Добруджа

Тържествата. — Поздравителнитъ телеграми. — Възторгътъ и волята на населението.

Днесъ Добруджа празнува съ най-голяма тържественостъ тридесетгодишницата отъ възшедствието на своя любимъ Царъ-Освободителъ. По села и градове са отслужени молебени, на които се е стекло цѣлото население, държани са рѣчи за живота, дѣйността и заслугитъ на бѣлѣжия юбиларъ и са уредени шумни пародни манифестации и увеселения, каквито Добруджа слѣдъ толкова годишно робство за пръвъ пътъ вижда.

Въ момента, когато тураме вѣстника подъ печатъ, по телефона ни съобщаватъ отъ различни пунктове, че народнитъ увеселения, подъ звучитъ на народни и военни музики, още продължаватъ и са достигнали до френезии. По селскитъ и градски улици и площади, украсени разкошно съ зеленина, вѣнци, пародни флагове и ликовете на Царското сѣмейство, се люлѣятъ връшпи пародни хора, на които са заловени даже бѣлоаласи старци. Отъ Тутраканъ до Мачинъ и отъ Добричъ до Днавискитъ устия се носятъ непрестаннитъ „ура“ и възторженитъ възгласи на освобожденото добруджанско население:

Да живѣе нашиятъ Царъ - Освободителъ!
Да живѣе обединена България!
Да живѣе свободна Добруджа!
Да живѣе храброто ни войнство!

Многочислитъ поздравителни телеграми, отправени до Н. В. Царя отъ общинскитъ съвети, черковно-училищнитъ настоятелства, културнитъ дружества и добруджанскитъ първенци, изразяватъ непоколебимата вяра на добруджанското население, да не допустне възвръщането на ничия чужда властъ въ тая кѣтъ. Добруджа трѣбва да остане нераздѣлна частъ отъ цѣлодушна обединена България.

Ето нѣколко отъ тѣхъ:

отъ 215 пергаментови, кожени листа и е цѣненъ въ много отношения. Освѣтъ за нашата история, той е цѣненъ като показалець за състоянието и развитието на нашето художествено искусство. Прѣплетъ на хрониката е изцѣстенъ съ множество — повече отъ 70 рисунки и изображения (миниатюри) въ бои, които прѣдставяватъ лица и събития изъ обилейската, гръцката, римската, византийската, българската и руската история. Както лѣтописнитъ бѣлѣжки, така и изображенията, взети изъ нашата история хвърлятъ обилна, свѣтлина върху разнитъ моменти отъ българската и византийската история, върху народния битъ, облякло въоръжение, животъ, борби и пр. — всичко отъ епохата на Иоанъ Александъръ и неговитъ прѣдшественници. Тукъ ни се даватъ между друго образитъ (ликовѣтъ) на много отъ българскитъ царе, като напр. Крумъ, Борисъ, Симеонъ, Борисъ II, Самуилъ, Гаврилъ Романъ, Иоанъ Владиславъ, Иоанъ Александъръ съ сѣмейството си и др. Ликовѣтъ на Иоанъ Александъръ и сѣмейството му прѣдизначатъ на хрониката следъ неизрѣдствено като свѣрхъчеловѣкъ, а прѣднитъ български царе е копирали или се ползували отъ по стари за тѣхъ изображения

Обаче по вѣчето отъ рисункитъ, които илюстриратъ рѣкописа, прѣдставяватъ събития и лица изъ общата и бѣлг. история. За насъ са важни тѣзи отъ послѣдната, отъ които ще споменемъ само интереснитъ:

1. Смъртъта на Иоанъ Асѣнъ, синъ на Иоанъ

Александра.

2. Пророкъ Давидъ и Иоанъ Александръ. Послѣднитъ стои отъ лѣво въ пълно царско облякло, надъ него ангелъ, който му възлага короната на главата.

3. Пазиенето на Имп. Никифора отъ Крума.

4. Царуването на Крума по случай побѣдата си прѣвъ 811 г.

5. Кръщение Българомъ въ присѣтството на Бориса и сѣмейството му и др.

6. Пируване на Симеона въ палата на Константина Багренородни въ Цариградъ.

7. Смъртъта на Симеона.

8. Кръщенето на руситъ.

9. Войната на руситъ съ българитъ.

10. Войната на Самуила съ Василия.

11. Иоанъ Александръ въ група съ Исусъ Христосъ и лѣтописеца Манасий.

12. Иоанъ Александръ съ синоветъ си Иоанъ Асѣнъ, Михаилъ и Иоанъ Страшничръ и редъ други.

Съ разкриването кражбата на професоръ Богданъ стана ясно, че у насъ, въ Добруджа (какъ и отъ вѣдѣ, не се знае) се е съхранявалъ още единъ, трети прѣписъ отъ прѣвода на Манасевата хроника, който сигурно ще да прѣдставява интересъ и цѣнастъ като другъ, новъ паметникъ за нашата история и култура отъ епохата прѣди и слѣдъ падането на България. Кога, отъ кого и при какви полгически и културни условия билъ направенъ прѣписътъ на тая новъ еземпляръ, има ли и

Отъ с. Кандж-Буджакъ, Бабаданско:

Ваше Величество, по случай 30 години отъ възшедствието Ви на Българския прѣстолъ отъ името на селото Кандж-Буджакъ Ви честитимъ празника и пожелаваме дълголетствие Вамъ и на цѣлото Царско сѣмейство.

Царю честити,

Рѣшили сме на всѣка цѣна, сѣлпата и свободна Добруджа, чийто окози са разбити, да остане за винаги подъ Вашия скиптеръ.

Ваши вѣрни синове отъ тая кѣтъ ще сложимъ коститъ си, но вражески вракъ не ще допустнемъ да тѣче нашата мила родина. Ний Ви считаме за нашъ Господаръ и щастливи сме, че днесъ поднасиме Вамъ нашитъ вѣрноподадически чувства.

Кметъ на с. К.-Буджакъ, Столпъ Тодоровъ. Църковно Учил. п-во, Иванъ Митевъ, Велико Сърбовъ

Отъ гр. Бабадагъ:

До негово Величество Царя, София.

Отъ страна на Тричленната комисия и населението на града Бабадагъ, поднасямъ, по случай възшедствието на Ваше Величество на българския прѣстолъ, дълбока почитъ и чувства на прѣданностъ, които неуморниятъ трудъ на Ваше Величество за гарантиране свободата и благодепствието на Добруджа, извика въ сърцата на всѣки добруджанци.

Нека Богъ Ви подарѣи въ трудната задача, за което Добруджанци жертватъ мило и драго, като съ гордостъ манифестираатъ прѣдъ свѣта копнежа си да възвѣтъ подъ скиптера на Великия освободителъ, Царя на всички бѣлгари.

Прѣдседателъ Стацевъ.

Отъ гр. Бабадагъ.

Празнувайки днесъ пая тържественно тридесетгодишницата на славното и мудро царуване на Ваше величество, поднасяме Ви съ чувства на безпрѣдѣлна почитъ и възторгъ нашитъ най сърдечни привѣтствия и Ви пожелаваме, Освободителю Нашъ, дълголетствие, здраве и сили, за да окрасите за лѣтна вѣремена бѣлѣжията българска корона съ още единъ сѣклоцѣненъ бисеръ — съ хубава и богата Добруджа, люлка на първото българско царство

Прѣдседателъ на Черковно-училищното н-ство въ гр. Бабадагъ: Ив. Ж. Ивановъ.

Хроника

Щедростта на Добруджанци.

Въ тая тежка вѣремена селяни и граждани тукъ се надпрѣварятъ да засилатъ фонда „Добруджа“: тѣ отдѣлятъ отъ залька си, отъ сѣлтанитъ за черни дни срдѣства, за да се притекатъ въ помощъ на свещената кауза, която гони той. Това показва, колко близка е до сърдцето ний цѣлата, за които е прѣдначенъ въпроснитъ фондъ, какъ тѣ жертвуватъ мило и драго за свободата на родната си страна.

Такъвъ достоенъ за подражане пригѣръ дава и селото Горно-Чамурлий, което на два пъти внася щедро, веднѣжъ 870 лева втори пътъ 1963 лева въ полза на фонда. Фактъ за отбѣлѣване е, че въ подписката личатъ и имена на жени и дѣца. Това може да се констатира само у народъ съ съзнание, рѣшенъ съ всички срдѣства да си извоюва своята свобода и единство

Добруджанци, разпространявайте вѣстникъ „Добруджа“

какви му са лѣтописнитъ бѣлѣжки — за всичко това нищо не знаемъ. Но споредъ мнѣнието на охатъ отъ нашитъ професори историци — този зрети прѣписъ на Манасевия лѣтописъ билъ въ пѣкои отношения по добъръ и по цѣпенъ отъ Московския и даже Ватиканския.

Недълго слѣдъ падането на Бугурещъ въ рѣцѣтъ на съюзнитъ войски, нашата главна квартира делегира въ тая градъ свѣдущи хора като г. г. Д-ръ Б. Филовъ и Д-ръ П. Обурѣшковъ (послѣ и проф. Милетичъ) по прибирането на Манасевия и характеръ, съхранявали до тогава въ архивитъ на частни лица и на ромънската академия на науигѣ. Постепенитъ, направени прѣдъ професоръ Богданъ за връщането на въпроснитъ български рѣкописъ, не дали очакванитъ резултати. Той се извизивалъ съ това, че далъ рѣкописа на Стурдза, който го отнесалъ въ Иштъ. Това едва ли е вѣрно, толкова по вече, че власитъ изоставили на произвола на сѣдбата маса други рѣкописи и старинни находки въ академията и Народния си музей, далечъ много по цѣни за тѣхъ, отколкото тая български рѣкописъ. Азъ съмъ твърдо убѣденъ, че рѣкописътъ е въ Бугурещъ, у самия професоръ, който, при по голѣми, по енергични и настоятелни постѣпки отъ страна на нашето правителство прѣдъ съотвѣтнитъ германски власти въ влашката столица, би далъ ясно и точна сѣтка за сѣдбата на тая тѣ цѣпенъ и тѣ рѣдѣтъ българска паметникъ.

М а р т и р о л о г ъ

(Списък № 22).

на българитѣ и турцитѣ—добруджански граждани, които ромънитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ за-творени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мѣстителски режимъ.

Продължение отъ брой 21.

с. Богдалий (Добришко).

- 19 Отовъ Християновъ 17 г.
- 20 Возико Христовъ 26 г.
- 21 Василь Илчевъ 55 г.
- 21 Тодоръ Колевъ 46 г.
- 22 Стоянь Колевъ 26 г.
- 23 Петко Димовъ 43 г.
- 24 Василь Петковъ 16 г.
- 25 Господинъ М. Богдановъ 48 г.
- 26 Стоянь Еговъ 30 г.
- 27 Велько Стойковъ 65 г.
- 28 Алексъ Щеревъ 50 г.
- 29 Янко Тодоровъ 48 г.

с. Богд.-Чамурлий (Добришко).

- 1 Костадинъ Петковъ 48 г.
- 2 Стоянь Ивановъ 25 г.
- 3 Митю Ивановъ 21 г.
- 4 Лазаръ В. Косевъ 28 г.
- 5 Лазаръ М. Косевъ 34 г.
- 6 Лазаръ Мариновъ Терзиевъ 19 г.
- 7 Иванъ Вълчевъ 38 г.
- 8 Лазаръ Вълчевъ Терзиевъ 44 г.
- 9 Гено Петровъ 48 г.
- 10 Иванъ Петровъ Митевъ 41 г.
- 11 Паскаль Желевъ 46 г.
- 12 Митю Желевъ 48 г.
- 13 Ловчо Костадиновъ 64 г.
- 14 Петъръ Златовъ 20 г.
- 15 Злати Петровъ 54 г.
- 16 Димитъръ Желевъ 26 г.
- 17 Митю Минчевъ 36 г.
- 18 Петъръ Минчевъ 34 г.
- 19 Иванъ Илчевъ 34 г.
- 20 Юрданъ Пъевъ 52 г.
- 21 Атанасъ Цопевъ 20 г.
- 22 Юрданъ Ганчевъ 24 г.
- 22 Юрданъ Недевъ 38 г.
- 23 Гено П. Кара Ивановъ 31 г.
- 24 Милю Костадиновъ 47 г.
- 25 Костадинъ Мариновъ 42 г.
- 26 Ганчо Стояновъ Топаловъ 51 г.
- 27 Сотиръ Петровъ 23 г.
- 28 Станю Димитровъ 64 г.
- 29 Петъръ Пенчевъ 55 г.
- 30 Митю Петровъ 21 г.
- 31 Ангелъ Денчевъ 39 г.
- 32 Славъ К. Ивановъ 71 г.
- 33 Денчо Ганчевъ 20 г.
- 34 Маринъ Ивановъ 21 г.
- 35 Илия Добревъ 22 г.
- 36 Петъръ Русевъ 46 г.
- 37 Русъ Ивановъ 37 г.
- 38 Андрей Стояновъ 46 г.
- 39 Иванъ Деневъ 39 г.
- 40 Найденовъ Ганчевъ 49 г.
- 41 Иванъ Ганчевъ 47 г.
- 42 Петъръ Ганчевъ 34 г.
- 43 Стоянь Славовъ 41 г.
- 44 Петъръ Вълчевъ 47 г.
- 45 Вълчо Петровъ 21 г.
- 46 Денчо Геновъ 20 г.
- 47 Добри Стояновъ 47 г.
- 48 Андрей Добревъ 19 г.
- 49 Трифонъ Петровъ 18 г.
- 50 Димитъръ Геновъ 18 г.
- 51 Трифонъ Ивановъ 31 г.
- 52 Ангелъ Ивановъ 29 г.
- 53 Кочо Ивановъ 19 г.
- 54 Панко Пъевъ 30 г.
- 55 Митю Станковъ 18 г.
- 56 Косю Ганчевъ 12 г.
- 57 Иванъ Минчевъ 31 г.
- 58 Ганчо Николовъ 23 г.
- 59 Атанасъ Ганчевъ 28 г.
- 60 Бою Мариновъ 39 г.

- 61 Стоянь Мариновъ 22 г.
- 62 Начо Андреевъ 34 г.
- 63 Янко Митевъ 37 г.
- 64 Колю Митевъ 44 г.

с. Делли-Исуфъ Еуюсу (Добриш).

- 1 Драганъ Минчевъ 65 г.
- 2 Пеню Атанасовъ 23 г.
- 3 Димитъръ Пѣйчевъ Салабашевъ 65
- 4 Колю Радевъ 35 г.
- 5 Иванъ Алексевъ 18 г.
- 6 Кръстю Георгиевъ 15 г.
- 7 Иванъ Димитровъ 30 г.
- 8 Стойко Стефановъ 30 г.
- 9 Димо Тодоровъ 30 г.
- 10 Митю Начевъ 18 г.
- 11 Василь Д. Салабашевъ 40 г.
- 12 Ганчо Минчевъ 50 г.
- 13 Колю Начевъ 50 г.
- 14 Митю Петковъ 30 г.
- 15 Василь Георгиевъ 35 г.
- 16 Георги Д. Недѣлковъ 30 г.
- 17 Илия Пѣйчевъ 48 г.
- 18 Желѣско Георгиевъ 30 г.
- 19 Недко Яв. Ковачевъ 35 г.
- 20 Иванъ Петрушковъ 70 г.
- 21 Иванъ Димитровъ 35 г.
- 22 Недко Митевъ 60 г.
- 23 Нърви Дончевъ 33 г.
- 24 Юрданъ Михалевъ 17 г.
- 25 Бошко Славовъ 75 г.
- 26 Стоянь Станчевъ 46 г.
- 27 Стефанъ Петровъ 16 г.
- 28 Юрданъ Колевъ 48 г.
- 29 Янко Марковъ 80 г.
- 30 Начо Алексевъ 50 г.
- 31 Димитъръ Начевъ 21 г.
- 32 Колю Петковъ 35 г.
- 33 Нечо Недевъ 40 г.

с. Есетлий (Добришко).

- 1 Иванъ Янковъ 21 г.
- 2 Тодоръ Владимировъ 26 г.
- 3 Колю Владимировъ 32 г.
- 4 Петъръ Владимировъ 35 г.
- 5 Петко „ 16 г.
- 6 Костадинъ Тодоровъ 40 г.
- 7 Колю Милковъ 47 г.
- 8 Димитъръ Янакевъ 55 г.
- 9 Янаки Димитровъ 26 г.
- 10 Иванъ Стояновъ 70 г.
- 11 Маринъ Поповъ 52 г.
- 12 Тодоръ Дучевъ 23 г.
- 13 Денчо Петковъ 13 г.
- 14 Кръстю Мариновъ 25 г.
- 15 Драгой Мариновъ 19 г.
- 16 Митю Стояновъ 15 г.
- 17 Иванъ Владимировъ 35 г.
- 18 Станю Ангеловъ 35 г.
- 19 Косю Владимировъ 48 г.
- 20 Стоянь Милевъ 20 г.
- 21 Петко „ 18 г.
- 22 Колю Ивановъ 23 г.
- 23 Григоръ Петровъ 55 г.
- 24 Алексъ Григоровъ 24 г.
- 25 Славъ Стояновъ 32 г.
- 26 Георги Стояновъ 22 г.
- 27 Крайчо Колевъ 35 г.
- 28 Петко Колевъ 28 г.
- 29 Иванъ Станевъ 40 г.
- 30 Киро Русковъ 22 г.
- 31 Русъ Атанасовъ 21 г.
- 32 Георги Петровъ 12 г.
- 33 Костадинъ Георгиевъ 20 г.
- 34 Христо Георгиевъ 17 г.
- 35 Георги Дучевъ 24 г.

с. Чифл.-Мусбуей (Добришко)

- 1 Андрей Ив. Титовъ 45 г.
- 2 Димитъръ Станчевъ 43 г.
- 3 Тодоръ Стойчевъ 48 г.
- 4 Василь Ст. Косевъ 47 г.
- 5 Василь Василевъ 21 г.
- 6 Костадинъ Калчевъ 40 г.
- 7 Филчо Михалевъ 38 г.
- 8 Пванъ Братоевъ 21 г.
- 9 Георги Х. Колевъ 35 г.
- 10 Василь Ивановъ 40 г.
- 11 Георги Георгиевъ 45 г.
- 12 Митю Михалевъ 35 г.
- 13 Колю Жековъ 30 г.
- 14 Мовлю Станчевъ 50 г.
- 15 Георги Гавраиловъ 48 г.
- 16 Митю Г. Бошнаковъ 48 г.
- 17 Димитъръ Арпаудовъ 60 г.
- 18 Димитъръ Глигоровъ 60 г.
- 19 Тодоръ Добревъ 35 г.
- 20 Митю Гючъ Колевъ 46 г.
- 21 Киро Атанасовъ 31 г.
- 22 Желѣско Атанасовъ 23 г.
- 23 Андрей Атанасовъ 26 г.
- 24 Колю Колевъ 20 г.
- 25 Маранъ Михалевъ 33 г.
- 26 Юрданъ Илчевъ 50 г.
- 27 Стефанъ Георгиевъ 19 г.
- 28 Мирчо „ 18 г.
- 29 Желѣско Колевъ 23 г.
- 30 Георги Христовъ 20 г.

с. Мусу-Вей (Добришко).

- 1 Маринъ Ив. Чолаковъ 41 г.
- 2 Желѣско Ив. „ 44 г.
- 3 Жеко Мариновъ 30 г.
- 4 Сѣби Ивановъ 28 г.
- 5 Христо Тодоровъ 21 г.
- 6 Илия Стояновъ 42 г.
- 7 Парушъ Ивановъ 26 г.
- 8 Атанасъ Ив. Чолаковъ 50 г.
- 9 Георги Димитровъ 20 г.
- 10 Георги Петровъ 60 г.
- 11 Христо Димитровъ Бобевъ 30 г.
- 12 Иовчо „ „ 20 г.
- 13 Станю Минковъ 45 г.
- 14 Костадинъ Г. Димитровъ 38 г.
- 15 Тоню Статевъ 60 г.
- 16 Деню Тоневъ 20 г.
- 17 Свеш. Александъръ Ивановъ 45
- 18 Манолъ (пѣмецъ) 35 г.
- 19 Ганчо Пъевъ 65 г.
- 20 Добри Ганевъ 22 г.
- 21 Петъръ „ 30 г.
- 22 Георги Алексевъ 45 г.
- 23 Маринъ Марковъ 35 г.
- 24 Ради Славовъ 42 г.
- 25 Янко Георгиевъ 20 г.
- 26 Костадинъ Георгиевъ 25 г.
- 27 Колю Георгиевъ 17 г.
- 28 Симеонъ Ивановъ 25 г.
- 29 Стефанъ Костадиновъ 45 г.
- 30 Димитъръ Косевъ 65 г.
- 31 Милушъ Георгиевъ 48 г.
- 32 Филипъ Димитровъ 26 г.
- 33 Атанасъ „ 20 г.
- 24 Иванъ К. Желевъ 35 г.
- 35 Ганчо Христовъ 41 г.
- 36 Станю Костадиновъ 41 г.
- 37 Петко Г. Демиревъ 35 г.
- 38 Тодоръ Ив. Ковачевъ 40 г.
- 39 Иванъ Д. Чанановъ 65 г.
- 40 Ганчо Г. Дерибейски 60 г.

с. Каралий (Добришко).

- 1 Георги Петковъ 60 г.
- 2 Дочо Юрдановъ 28 г.

- 3 Янко Господиновъ 76 г.
- 4 Тодоръ Ивановъ 22 г.
- 5 Стоянь Тодоровъ 30 г.
- 6 Димиръ Ивановъ 50 г.
- 7 Христо Янковъ 18 г.
- 8 Димо Ивановъ 30 г.
- 9 Алексъ Райновъ 17 г.
- 10 Стохоръ Илчевъ 30 г.
- 11 Михалъ Ивановъ 30 г.
- 12 Методи Тодоровъ 18 г.
- 13 Юрданъ Димовъ 25 г.
- 14 Лимо Илчевъ 35 г.
- 15 Господинъ Ил. Спидеровъ 45 г.
- 16 Стою Димитровъ 35 г.
- 17 Иванъ Жековъ 65 г.
- 18 Петъръ Ивановъ 30 г.
- 19 Василь „ 20 г.
- 20 Коста Маноловъ 45 г.
- 21 Христо Алексевъ 35 г.
- 22 Георги Яневъ 35 г.
- 23 Драганъ Петковъ 18 г.
- 24 Атанасъ Половъ 70 г.
- 25 Иовчо Ивановъ 75 г.
- 25 Стоянь Илчевъ 40 г.
- 26 Иванъ Д. Богдановъ 44 г.
- 28 Сидаръ Ивановъ 40 г.
- 29 Генчо Димитровъ 18 г.
- 30 Генчо П. Димитровъ 75 г.
- 31 Иванъ Ивановъ 40 г.
- 32 Василь Илчевъ 19 г.
- 33 Злати Жековъ 42 г.
- 34 Петъръ Милковъ 45 г.
- 35 Стоянь Георгиевъ 20 г.
- 36 Петко Ивановъ 28 г.
- 27 Георги Христовъ 35 г.
- 28 Янко Георгиевъ 30 г.
- 29 Иванъ Господиновъ 22 г.
- 30 Тодоръ Василевъ 70 г.
- 31 Илия Дражевъ 60 г.
- 32 Петъръ Тодоровъ 70 г.
- 33 Костадинъ Петровъ 25 г.
- 34 Енчо Иовчевъ 22 г.
- 35 Митю Яневъ 27 г.
- 36 Митю Георгиевъ 30 г.
- 37 Петко Георгиевъ 27 г.
- 38 Димо Д. Богдановъ 35 г.
- 39 Панайотъ Димитровъ 60 г.
- 40 Андонъ Христовъ 50 г.
- 41 Иванъ Стояновъ 20 г.

с. Гор.-Сараджа (Добришко).

- 1 Милю Милчевъ 65 г.
- 2 Митю Страталовъ 40 г.
- 3 Русъ Колевъ 36 г.
- 4 Иванъ Мичиковъ 45 г.
- 5 Георги Пъевъ 25 г.
- 6 Иванъ Василевъ 20 г.
- 7 Станю Мичиковъ 32 г.
- 8 Петъръ Манковски 24 г.
- 9 Иванъ „ 38 г.
- 10 Петко Станевъ 26 г.
- 11 Лечо „ 22 г.
- 12 Митю Христовъ 25 г.
- 13 Енчо Милковъ 23 г.
- 14 Русъ „ 30 г.
- 15 Ганчо Калчевъ 40 г.
- 16 Иорги Петровъ 30 г.
- 17 Вълчо Ганевъ 45 г.
- 18 Стоянь Ганевъ 35 г.
- 19 Иванъ Алексевъ 42 г.
- 20 Стойко Ивановъ 25 г.
- 21 Георги Узуневъ 19 г.
- 22 Георги Яневъ 30 г.
- 23 Петъръ Цонковъ 28 г.
- 24 Христо Милаловъ 32 г.
- 25 Ганю Колевъ 25 г.
- 26 Янко Желевъ 65 г.

Слѣдва.

Забѣлѣжка. Упомяватъ се всички обидни и частни лица, които забѣлѣжатъ грѣшки и опущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.